

Khí hậu Nhật Bản ~ Mưa chiều hôm và sấm sét ~

○Yudachi- Mưa chiều hôm

Mùa hè, vào những ngày nắng đẹp, trong khoảng thời gian từ trưa đến chiều tối thường có mưa rào kèm theo sấm chớp. Nữ nhà thơ Yosa Buson, người sống vào thời kỳ Edo đã có bài thơ như sau “Yudachi ya kusaba wo tsukamu murasuzume”, xin tạm dịch như sau “Mưa chiều hôm đổ xuống. Bầy chim sẻ rủ nhau. Nép mình sau vòm lá”. Bài thơ cho ta thấy nét hữu tình của cơn mưa chiều mùa Hạ. Nhưng mấy năm trở lại đây, do sự biến đổi của khí hậu, vào tháng 5, tháng 6 mà đôi khi cũng đã có mưa rào chiều hôm. Nhưng những cơn mưa chiều Hạ này không còn là những cơn mưa hữu tình nữa, mà là những trận mưa nhanh, xối xả, ít nhiều gây thiệt hại cho con người.

○Kaminari - Sấm sét

Từ xa xưa, những địa điểm hoặc những vật bị sét đánh thường trở thành những đối tượng của tín ngưỡng. Việc này không phải là điều hiếm có. Hơn nữa, sấm sét thường xảy ra cùng với mưa rào, nên sấm sét là một trong những hiện tượng thiên nhiên có liên quan chặt chẽ tới người nông dân. Về mặt này, có thể nói sấm sét cũng liên quan chặt chẽ tới tôn giáo.

Tại đền Kitano Tenmangu ở Kyoto, vào ngày 1 tháng 6 hàng năm đều tổ chức lễ trừ sấm. Lễ này nhằm cầu nguyện sao cho sấm sét ít xảy ra. Bởi nếu trời mưa nhiều thì một mặt, tốt cho mùa màng nhưng mặt khác, nếu nhiều sấm sét thì sẽ gây ra nhiều thiệt hại, nên người ta cầu nguyện sao cho ít có sấm để ngũ cốc được mùa. Đây là một lễ hội lâu đời, có từ thời kỳ Heian.

日本の気象

~ 『夕立ち』 『雷』 ~

○夕立ち

夏の晴天の日の午後から夕方にかけて一時的に降る強い雨で、雷を伴うことがあります。『夕立や草葉をつかむ群雀（むらすずめ）』（夏の午後、急に夕立ちが降ってきた。雀たちは困って草葉の陰に隠れて縮こまっている。）と江戸時代の俳人と謝蕪村も風情を感じて詠んだ夕立ちですが、残念ながら最近では、異常気象の影響により、5~6月にも夕立ちが見られるようになり、近年の夕立ちはもはや風情のあるものではなく、悪質なゲリラ豪雨の形を取る事も多くなりました。

○雷

古くから落雷の被害にあった場所や物が信仰の対象となることも珍しくなく、また雨を伴うことが多いため、雷は天候を気にする農業とも深くかわりがあり、この点でも宗教的な結びつきが強いと言えます。

京都の北野天満宮では毎年6月1日に雷除大祭が行われます。これは、古くより雷の多い年は雨が多くなり豊作となることが多い反面、落雷の被害も多くなることから、一年の五穀豊穰と落雷が少ないことを祈願するもので、平安時代から行われている由緒あるお祭りです。